

MAARDU PÕHIKOOL

ÕPPEKAVA

KEHTESTATUD

direktori 27.02.2023 käskkirjaga nr. 1.1-1/6

Muudatused:

Heaks kiidetud: Maardu Põhikooli õppenõukogu otsus 22.02.2023.a protokoll nr 1.1-3/4

Maardu Põhikooli hoolekogu otsus 06.02.2023.a protokoll nr 1.1-4/2

Maardu Põhikooli õpilasesinduse otsus 23.02.2023.a protokoll nr 8

MAARDU 2023

ÜLDSÄTTED

Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

(1) Kooli õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

(2) Kooli õppekava on koostanud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 08.03.2011. a määruse nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 alusel.

(3) Kooli õppekava koostamise ja arendamise korralduse eest vastutab põhikooli direktor. Kooli õppekava kehtestab direktor.

(4) Õppekava on väljundipõhine, st et rõhuasetus on õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Hindamise aluseks on kujundava hindamise põhimõtted. Õppeprotsessi kirjeldamine toimub õpetaja töökava tasandil. Õppeprotsessi kirjeldamisel järgivad õpetajad konstruktiivse sidususe põhimõtet, mille kohaselt kavandatud õpitulemused, tagasisidestamine, õppemethodika ja sisuteemad sobituvad omavahel ning lähtuvad õpilaste võimetest.

(5) Kooli õppekavas on üldosa ja ainevaldkondade kavad, valikõppeainete ainekavad ja läbivate teemade kirjeldused. Ainevaldkondade kavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad kooliastmeti.

(6) Põhikooli kooliastmed on:

- I kooliaste – 1.–3. klass;
- II kooliaste – 4.–6. klass;
- III kooliaste – 7.–9. klass.

(7) Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
- riiklikes õppekavades määratletud üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine;
- tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti;
- liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht;
- läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
- ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg);
- hindamise korraldus;

- õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused;
- karjääriteenuste korraldus;
- õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- rakendussätted

(8) Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti.

- aine õppe-eesmärgid;
- õppetegevus (õppesisu);
- läbivad teemad;
- lõiming (ainetevaheline integratsioon);
- hindamine;
- aine õpitulemused ja üldpädevused;
- kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid.

ÜLDOSA

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning –põhimõtted

1. Maardu Põhikooli õppekava lähtealus

- (1) Kooli õppekava on koostatud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning riikliku põhikooli õppekava alusel, arvestades ja lähtudes kooli arengukavas püstitatud eesmärkidest, visioonist ja missioonist.
- (2) Maardu Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- (3) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- (4) Maardu Põhikooli õppe- ja kasvatusöö eesmärk on kasvatada isemõtlevat, ennastjutivat ja oma riiki armastavat noort.

Alates 1.09.2024 õppeprotsess on diferentseeritud, füüsiline keskkond ja töökultuur muutub eestikeelseks.

klass	õppekeel
1.a, 1.b ja 4.a, 4.b	eesti keel 100%
5.a ja 6.a	60% eesti keel ja 40 % vene keel
2.a ja 2.b; 3.a ja 3.b; 5.b ja 6.b; 7.a ja 7.b; 8.a; 9.a, 9.b; vk.1, vk.2, vk.3, vk.4, vk.5 ja toimetulekuklass	vene keel

Tabel 1. 2024-2025 õppeasta, õppekeele definitsioon

2. Maardu Põhikooli õppekava põhimõtted

Maardu Põhikooli õppekava koostamisel, piirkondliku koostöö kujundamisel, kooli ja klassi tasandil õpetust kavandades ja tegelikus õppeprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- luuakse tingimused kõigi õpilaste ja iga õpilase arengu toetamiseks ning kaasatakse õpilane ja lapsevanem (eestkostja, hooldaja), õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- luuakse tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks;
- tähtsustatakse õpilase õpihuvi hoidmine ja toetamine;
- õppimisel-õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine; teadmisi käsitatakse ajas arenevate ja muutuvatena;
- õppekava läbivad teemad annavad võimaluse ainete vaheliste seoste loomiseks;
- koolilaste tervises seisundi arvestades annab kool koduõppe, individuaalõppe võimaluse parandatud ja lihtsustatud õppekava järgi, mille alusel võetakse PLRÕK määrus;

3. Maardu Põhikooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

3.1. Meie moto:

Me oleme erinevad ja oleme koos. Me avame uusi võimalusi!

Põhiharidus avab teile kogu maailma! Stressivaba haridus!

Kool, kus igaüks on edukas!

3.2. Kooli missioon: luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond vajalike teadmiste omandamiseks, lapse isiksuse arengu oskuste kujunemiseks ning maailma edasise tunnetamiseks.

3.3. Kooli visioon: Maardu Põhikool on õppeasutus, milles on loodud õpikeskkond, mis võimaldab saavutada edu ja kus õpetatakse kõige väärtuslikumat nii õpilaste kui ka ühiskonna kui tervikuna seisukohalt.

Õpilastele on loodud keskkond, kus nad kogevad edu ning omandavad väärtuslikke teadmisi ja oskusi.

Maardu Põhikool on avatud pidevale arenemisele ja uuendamisele ning kogu koolimeeskond on pühendunud jätkuvale kasvule.

3.4. Kooli prioriteedid:

- Positiivse suhtumise kujundamine eesti keele õppimisesse ja eesti keele praktiliste oskuste arendamine, et kõigil õpilastel oleks võimalus jätkata õpinguid eesti keeles, suhelda huvipakkuvatel teemadel väljaspool kooli ja osaleda ühiskondlikus elus;
- õppe- ja kasvatustegevuse vormide ja meetodite täiendamine;
- arengukeskkonna loomine arvestades õpilaste individuaalseid vajadusi;
- turvalisuse ja koolikeskkonna psühholoogilise kliima tagamine;
- isiksuse kasvatamine, kes elab ühiskonnas eetiliste käitumisnormide järgimist;
- kooli traditsioonide säilitamine ja arendamine;

3.5. Kooli põhiväärtused:

Maardu Põhikooli missiooni täitmine toetub ühiste põhiväärtustele, mis on asjatundlikkus ja sõbralikkus.

❖ Asjatundlikkus

Maardu Põhikoolis töötavad õpetajad on pädevad ja pühendunud töötajad, kes on huvitatud enda tehtava töö kõrgest kvaliteedist, õpetajad tegelevad hea meelega enesetäiendamisega, on avatud uutele innovatiivsetele meetodikatele, on valmis oma teadmisi ja oskusi kolleegidega jagama. Koolis

õppivad õpilased on õppimisest huvitatud ja tunnevad rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskavad õppida üksi ning koos teistega

❖ Sõbralikkus

Õppeprotsess on õpetajate ja õpilaste koostöö, õpetajad hoolivad õpilastest ja oma kolleegidest, õpilased on lugupidavad ja viisakad koolipersonali ja koolikaaslaste vastu, sõbraliku õhkkonna hoiavad vanemad - kõik koos oleme tugev meeskond!

❖ Turvalisus

Turvalisuse tagamiseks on meie füüsiline keskkond ohutu ja turvaline. Vaimse turvalisuse toetamiseks peavad meie õpetajad korda tunnivaheaegadel, sööklas ning garderoobis. Ükskord kuus viivad õpetajad läbi KiVa tunde, lahendavad aegsasti probleemseid olukordi.

3.6. Kooli omapära:

- tugiteenuste osutamine erivajadustega lastele, konsultatiivabi osutamine õpiraskustega õpilastele, lisaainetunnid abivajavatele.
- õpilastele varajane valikainete võimaldamine – inglise keele ja arvutiõpetuse õpetamine on alates 1.klassist;
- kaasaegsete ja innovaatiliste õppemeetodite kasutamine ja arendamine;
- andekate laste toetamine ja arendamine;
- eesti kultuuri tundmaõppimine;
- head sporditulemuste saavutamine;
- õpilaste osalemine loodusalastes uuringutes;
- vähekindlustatute perede laste tõhus toetamine;
- õpilastele ja nende vanematele logopeedilise ja psühholoogilise abi pakkumine;
- oskuslik ja suunatud koostöö huvigruppidega, süsteemne lähenemine õppekasvatuseprotsessi erinevate valdkondade arendamisel;
- tulevaste 1.klassi õpilaste ettevalmistamine tihedas koostöös Maardu linna lasteaedadega;
- koostöö teiste koolidega, sh eestikeelsete koolidega;
- jätkusuutlikute projektide rakendamine: KiVa, Roheline Kool, KIK, Minu riik.

3.7. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Maardu Põhikooli õppe ja kasvatuse üldeesmärk on isiksuse kujunemine, kes:

- suhtub heasoovlikult ja lugupidavalt kaasinimestesse, austab nende vabadust ja väärikust;
- soovib ja oskab teha konstruktiivset koostööd;
- austab ja järgib seadusi, on teadlik oma kodanikukohustustest ja -vastutusest;
- tunneb end oma rahva liikmena, kodanikuna, kes tunneb ja austab oma rahva ning eesti kultuuri, omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub neisse eelarvamustevabalt ning lugupidavalt;
- hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda ning loodusressursse säästes;
- usaldab ennast, on väärikas ja enesekriitiline;
- juhindub oma valikutes ja tegudes eetika alusväärtustest: inimelu pühadus, vägivallast hoidumine, vabadus, õiglus, ausus, vastutus;
- on tundlik esteetiliste väärtuste suhtes, kujundab oma ilumeelt;
- väärtustab terveid eluviise, arendab oma vaimu ja keha;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;
- on motiveeritud õppima ja oskab õppida;
- rakendab teadmisi ja oskusi ning tuleb toime muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- mõistab ja väärtustab töö vajalikkust iseenda ja ühiskonna arengus;
- on valmis otsima endale sobivat tööd.

2. Riiklikes õppekavades määratletud üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

1. Pädevuste kujundamine

(1) Pädevus on teadmistel, oskustel ja väärtustel põhinev suutlikkus teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

(2) Maardu Põhikooli õppekava taotleb õpilastel üldpädevuste, õppeainepädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist.

(3) Õpetaja töökava koostamise ja selle elluviimise kaudu loob õpetaja tingimused Maardu Põhikooli õppekavas määratud pädevuste saavutamiseks.

2. Pädevused

(1) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

(2) Üldpädevused on:

- kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekest ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske;
- digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;

leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu morali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(3) Rõhuasetused koolitöötajate tegevustes, mis on suunatud üldpädevuste kujundamisele Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendatakse järgmistele aspektidele:

- Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies õpetaja käsitleb mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi. Igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust. Igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.
- Koolis keskendutakse teiste looming väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töodes jälgivad kõik õpetajad alates juba esimesest kooliastmest.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õpikkonna kaudu. Teisalt järgitakse põhimõtet: eitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Vastutustunde kujundamine toimud koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises ja kannatlikkusele asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida.
- Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad trimestri alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised.
- Õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena, õpetajad võtavad õppeperioodi/õppeteema lõpus neilt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.
- Kehtestatud reeglite järgmisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskujul. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks, kuna õpilastelt nõutakse täpsust tundi tulekul, siis tundi ei hiline ka õpetajad.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisel meeskonnas töötamisel. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb peale rühmatöö tulemuste arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parentustegevusi.
- Õpilastega läbiviidavad arenguvestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil, mille aluseks on õpimapp. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt.
- Kõikide õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad sisaldama kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumide põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja Internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutamise kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või vahendeid.

- Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabi meetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne arenguplaan on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsioonitöö tulemuslikumaks ära kasutamiseks.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides klassiruumides ja õppetundides on võimalik õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlat kasutama.

- Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisala pädevuse kujunemisele. Järgitakse kahte peamist printsiipi: esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik ja õpilane peab saama enne esinemist õpetajapoolset juhendamist ning peale esinemist personaalset tagasisidet. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi panna vastu nende tahtmist esinemissituatsiooni, vaid neid tuleb juhendada ja toetada nii, et nad on valmis ise esinema.

- Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (näiteks diagrammid) kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma aines ja õpilaste vanusest tulenevalt statistiliste andmetöötamise erinevatele meetoditele.

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele. Selleks kasutavad õpetajad „mõistekaardi“ meetodit.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tundides kasutatakse kogemusõppetunde põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.

- Õppeprotsessis kavandatakse ühe aine piires, kui ka õppeainete vahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama tulemused.

- Tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaastakse õpilased ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tundides kasutatakse digitaalse info äratundmist, leidmist, väljaotsimist, talletamist, korrastamist ja analüüsimist, hinnates selle asjakohasust ja otstarvet.

- Õppeprotsessis kasutatakse digipädevust kui ülekantavat võtmepädevust, mis võimaldab õpilastel omandada teisi võtmepädevusi (nt keeleoskus, matemaatikapädevus, õppimisoskus, kultuuriteadlikkus, loov IKT kasutamine jne.), et nad saaksid ühiskonnaelus ja majanduses aktiivselt osaleda tulevikus.

(4) Lisaks üldpädevustele on „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 7, § 9 ja § 11 sätestatud pädevused kooliastmeti:

I kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

- tahab õppida, tunneb rõõmu teadmiste omandamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

II kooliastme lõpus õpilane:

- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

III kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õige kirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

(6) Õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;
- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsed;
- kunstained;
- tehnoloogia;
- kehaline kasvatus.

(7) Maardu Põhikooli ülesandeks on toetada järgmiste valdkonnapädevuste kujunemist:

- kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena loodusõpetus, geograafia, bioloogia, keemia, füüsika;
- sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena ühiskonnaõpetus, ajalugu, geograafia, inimeseõpetus, kirjandus, kunst, muusika;
- enesemääratluspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena inimeseõpetus, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus, ajalugu, kirjandus, geograafia, bioloogia;
- suhtluspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti (vene) keel, kirjandus, võõrkeeled; kõik õppeained oma mõistestiku ja tekstidega;
- õpipädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena tööõpetus, loodusained, matemaatika, ajalugu, ühiskonnaõpetus;

- ettevõtlikkuspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena kirjandus, eesti (vene) keel, võõrkeeled, ajalugu, ühiskonnaõpetus, muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus;

- matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, loodusõpetus, füüsika, keemia;

- digipädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena kirjandus, eesti (vene) keel, võõrkeeled, ajalugu, ühiskonnaõpetus, matemaatika ja loodusained;

(8) Loetletud ainevaldkondade valdkonnapädevuste ja õppeainepädevuste ning nende kaudu ka üldpädevuste kujunemist kirjeldatakse kooli õppekava ainekavades. Õppeainepädevus kujuneb saavutatud õpitulemuste alusel. Üldpädevuste ja õppeainepädevuste ning õpetuse integratsiooni tulemusena kujunevad õpilasel ulatuslikumad valdkonnapädevused.

(9) Ainekavades esitatakse klassiti õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele tagasisidet.

3. Tunnijaotusplaan

Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

1. Maardu Põhikooli õppesuunad

(1) Kool korraldab lapse laiaulatuslikku uuringut erinevatel kooliastmetel ja rakendab õpetamist parandus-arendaval alusel ja peale seda jagab õpilased klassidesse sõltuvalt psühholoogilis-pedagoogiliste testide tulemustest.

(2) Kool teeb õppetööd erinevate õpilasarühmadega (koolis õpib palju vähekindlustatud peredest õpilasi), nendega, kes vajab parandus- ja koduõpet ning samuti andekate õpilastega.

(3) Maardu Põhikoolis töötavad iga 1. 9. klassi komplekti juures erivajadustega laste toimetulekuklassid. Toimetulekuklassis õpivad need lapsed, kellel on mõnest haigusest või sünnikahjustusest tingitud liikumispuue, või on tema kõne nii segane, et sellest on teistel raske aru saada, või ei jää talle meelde lihtsamadki mõisted ümbritsevast.

2. Kohustuslikud ja valikõppeained

(1) Riiklikus õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) keel ja kirjandus: vene keel, kirjandus (lisa 1);
- 2) võõrkeeled: inglise keel ja eesti keel teise keelena (lisa 2);
- 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
- 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8)

(2) Maardu Põhikooli õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks.

(3) Valikained on A-võõrkeel (inglise keel), mis tegutseb ringina ning mille õpe algab I kooliastmes; informaatika õpe algab I kooliastmes.

(4) Maardu Põhikooli õppekava tunniarvplaan valikained võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

3. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

<i>Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus</i>					2	2	1	5	2	2	1	5
<i>Kehaline kasvatus</i>	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
<i>Informaatika</i>						1*		1	1*			1
<i>Maksimaalne nädalakoormus</i>	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

4. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

- (1) Põhikooli valikaineid määrab kool lähtudes arengukava suundadest.
- (2) Kool võimaldab õpilastele õppe järgmistes kooli poolt kehtestatud valikaines – informaatika.
- (3) Ainetes valimise põhimõtted:
 - arvestatakse riikliku õppekava läbivate teemade eesmärke;
 - luuakse tingimusi omandatud õpisisu ja oskuste sidumiseks igapäeva eluga, tulevase tööga ja õppimisega;
 - luuakse tingimusi eesti kirjanduse, informaatika ja inglise keele õppimiseks.
- (4) Vähesel valikainetundide arvu tõttu Maardu Põhikoolis kasutatakse ringitegevust (teatriring, spordiring, bioloogia ring, kirjandusring ja käsitööring), kus rahuldatakse õpilaste hariduslikke vajadusi ja täidetakse kooliarengukava.
- (5) I.kooliastme õpilastel on võimalus osaleda inglise keele ringis, mis toimub kord nädalas.
- (6) Põhikooli riikliku õppekava määruse eelnõu seletuskirja alusel koolil on võimalus kooskõlastatult kooli hoolekoguga muuta kohustuslike õppeainete (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid).
- (7) Vastavalt kooli arengukavas kirjeldatud kooli omapärale (varane valikainete võimaldamine – inglise keele ja arvutiõpetuse õpetamine; kaasaegsete ja innovaatiliste õppemeetodite kasutamine ja arendamine), on igas kooliastmes huviringina informaatika, 1.- 2. klassis on A-võõrkeel (inglise keel).
- (8) Vaba tunnimaht (*) jaguneb kooliastmeti järgnevalt:
II kooliastmes: 1 tund (5. klassis);
III kooliastmes: 1 tund (7. klassis).
- (9) Valikkursuste õppimiseks võib moodustada klasside vahelisi õpperühmi ja liita paralleelklasse teemade käsitlemiseks, mis võimaldavad kasutada loenguvormi.
- (10) Kooli õppekava toetavateks aineteks on: klassijuhatajatund, mis toimub igale klassile üks kord nädalas.

5. Erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

- (1) Põhiline õpikeel põhikoolis on vene keel.
 - (2) Arvestades kooli võimalusi õpetatakse osaliselt eesti keeles selliseid aineid nagu loodusõpetus, ühiskonnaõpetus, ajalugu ja muusika. Nendes tundides kasutatakse eestikeelset terminoloogiat.
- Alates 2022/2023 õppeaastast 100% mahus eesti keeles õpetatavad põhikoolis järgmised õppeained:

Õppeaine	Klass
Kunst	1.A, 1.B, 2.A, 2.B
Kehaline kasvatus	2.A, 2.B, 3.A, 3.B
Eesti lastekirjandus	4.A, 4.B, 5.A, 5.B, 6.A, 7.A, 7.B
Kõne ja väitlus	8.A, 8.B
Karjääriõpetus	9.A, 9.B

- (3) Tundides luuakse keelekeskkond, milles eesti keelt omandatakse aktiivse kasutamise teel. Selle õppe eesmärgiks on praktilise eesti keele oskuse arendamine ja toetus edasiseks õppimiseks keskkoolis.
- (4) Koolis korraldatakse klassiväliseid üritusi eesti rahva kultuuri ja traditsioonide tundmaõppimiseks.
- (5) Klassi- ja tunnivälise töös (nt õppekursioonidel) kinnistatakse eestikeelse keeleoskust.
- (6) Kooli raamatukogu täiendatakse pidevalt eestikeelse õppemetoodilise kirjandusega (nt kaardid, seinatabelid, õpetajaraamatud), mida kasutavad õpetajad oma töös.

4. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

(1) Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

(2) Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

(3) Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

(4) Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluis kudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi, mopeedijuhile kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute

kujunemise kohta;

- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusala olukorda teiste riikidega.

(5) Liikluskasvatuse teemad on tuletatud „Põhikooli riikliku õppekava“ ja läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning maanteeameti soovitudest liikluskasvatuse osas ning „Liiklusseadusest“.

(6) Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lg 3-4 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

1. Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

2. Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemad	Maht tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

(7) Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ §6 tulenevalt on kooli õppekavas määratletud liikluskasvatuse üldised teemad ja nende käsitlemise maht õppeaastas klassi kohta. Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

5. Läbivad teemad, lõimingu põhimõttes

Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

1. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- **õppekeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlusest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- **valikainete valikul** – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas **loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega **klassivälist õppetegevust** ja vastutustundlikuks **huviringide** tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes **projektides**.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on

1. **„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
2. **„Keskkond ja jätkusuutlik areng“** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
3. **„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
4. **„Kultuuriline identiteet“** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
5. **„Teabekeskond“** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
6. **„Tehnoloogia ja innovatsioon“** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
7. **„Tervis ja ohutus“** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasaaitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
8. **„Väärtused ja kõlblus“** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud

inimeseks,

kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbiva teema «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine» käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujunda oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema käsitlemine *I kooliastmes* aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine *II kooliastmes* keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine *III kooliastmes* keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonna-probleemidele;
- võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlike ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimis- valikuid ja

eluviisi.

Läbiva teema käsitlemine *I kooliastmes* tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine *II kooliastmes* keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine *III kooliastmes* keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervik-süsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

Läbiva teema «Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus» käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatust ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;
- tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiva teema käsitlemisel *I kooliastmes* on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel *II kooliastmes* on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema käsitlemine *III kooliastmes* keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.

Läbiva teema «Kultuuriline identiteet» käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijana ja kultuuride vahendajana;
- mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
- tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema käsitlemisel *I kooliastmes* on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombid on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusena kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel *II kooliastmes* on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppiija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel *III kooliastmes* on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel.

Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa luua kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskkondi;
- arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust.

Läbiva teema käsitlemisel *I kooliastmes* on keskmes õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskkonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad *I kooliastmes* inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisoskuste kujundamist. Õpilase eakohast

meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel *II kooliastmes* on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel *III kooliastmes* õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusvääruse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus töös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks.

Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

Läbiva teema «Tehnoloogia ja innovatsioon» käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi *IKT*) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiva teema käsitlemisel *I kooliastmes* õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine *II kooliastmes* põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine *III kooliastmes* kujundab *IKT* rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse *IKT* rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud ainetundidele on *III kooliastmes* soovitatav kasutada nüüdisaegseid *IKT* vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

1. Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervise seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete

rakendamine koolis.

2. Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse:

a) tervise valdkonnas:

- terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;
- teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

b) ohutuse valdkonnas:

- tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- vältima ohuolukordadesse sattumist;
- kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema käsitlemisel *I kooliastmes* pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppiija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusti oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel *II kooliastmes* pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel *III kooliastmes* pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

Läbiva teema «Väärtused ja kõlblus» käsitlemise põhimõtted

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid;
- analüüsima süstemaatiliselt kõlbelisi norme ja väärtusi;
- arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema käsitlemisel *I kooliastmes* on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust.

Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega *II kooliastmes* teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine *III kooliastmes* toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhatakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

2. Lõimingu põhimõtted

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.

Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse alu konteksti, aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetul juhendamisel. Lisaks vahenduspäedagoogikale on õppetegevuses oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajatepoolse lõimingu kaudu pakutakse õpilastele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust.

Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustatakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist. Lõimingu kaudu püüdleme selles suunas, et teadmisi õpitaks kriitiliselt ja läbi mõeldult ning seostades reaalse eluga.

Lõimingu kaudu muutub õppimine tähenduslikumaks ja tulemusikumaks. Seda soodustavad suhtlemine ja arutelud. Kui õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning pühendatakse aega arutelule, siis on ka lõimingu kasutamise eesmärk saavutatud.

Lõimingul on ka oluline roll õppimise fragmenteerituse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Õppetegevuses aidatakse teadmisi konstrueerida tähenduslikus kontekstis. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima tuletatud lahenduse. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks enastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemuste põhjal.

Lisaks õpetajate initsiatiivile peab lõiming avalduma ka õpilase tasandil. Selleks on koolis loodud õppekeskkond, mis võimaldab õpilasel lõimingu tekkimist. Kui õpilane tajub tavapäraselt õppeaineid eraldi olevate tervikutena, siis koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmise ja oskusega. Õpilase teadvuses toimuv lõiming on keerulisem protsess, mille suunas koolis püüeldakse. See annab võimaluse luua seoseid, näha analoogiaid ja paralleele, aga ka erinevusi ja vastuolusid, seostada omavahel põhimõisteid ning märgata mitmesuguseid, ka ebatavalisi seoseid. Lõiming võimaldab saada alternatiivseid võimalusi mõtlemise korrastamiseks ja struktureerimiseks ning selle kaudu jõuda uute teadmiste ja tähenduslike seosteni.

Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus.

Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine, mille ümber õppetegevus kavandatakse. Lõimingutsentriks võib olla mingi teadmine, oskus või suhtumine või mingi keskne idee kui fokuseeriv tsepter. Kooli õppekava kontekstis on sellisteks kesketeks aineülesteks ideedeks pädevused. Pädevusi käsitleme kui lõimingutsentreid, mis on aluseks suutlikkuse kujunemiseks. Pädevuste kujundamist taotletakse nii õppe- kui ka õppekavavälises tegevuses.

Lõimingutsentriks võivad olla erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk) või õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi. Lõiminguks võib olla ka mis tahes probleem, meetod või vahend, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse.

Lõimimise esimeseks sammuks on lõimingutsentri määratlemine, mille leiab õppekava üldosast ja ainekavadest esitatuna ainevaldkondade kaupa. Üldpädevuste kujundamist on käsitletud täpsemalt ainevaldkondade kirjeldustes. Valdkonnasisesse lõimingu aluseks on vastava valdkonnapädevuse kujunemine. Valdkonnaülese lõimingu aluseks on pädevused kooliastmeti.

Kui lõimingutsenter on valitud, tuleb selle käsitlemiseks leida sobiv lõiminguviis ja sellega seotud tegevused. Tegevused peavad olema õpetaja poolt valitud hariduslikult tähenduslikud ja soodustama iga aine õpitulemuste saavutamist ka siis, kui nad ei sisalda endas lõimingut. Lõimingut väljendatakse õpetaja töökavas õppetegevustena. Tegevusteks võivad olla projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine.

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja antakse juhatus selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguvestluste kaudu.

Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. See sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatud õppetegevusena.

3. III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

Kolmandas kooliastmes teeb õpilane läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Selle korraldamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

1. Üheks kohustuslikuks tingimuseks põhikooli lõpetamiseks on õpilasele loovtöö sooritamine. Loovtööd teevad 8. klassi õpilased.

2. Loovtöö teema valitakse läbivatest teemadest või õppeainete lõimingu põhimõtetest lähtudes.

3. Loovtööde teemade loetelu töötab välja õpetajate töörühm õppealajuhataja juhendamisel, täpsema valiku teeb õpilane (õpilased).

4. Loovtöö temaatika on valitud kooli poolt ja on järgmine:

- **kultuuriga** seotud lõimitud loovtööd (ajalugu, keeled, kunst, muusika jm);
- **keskkonnaga** seotud lõimitud loovtööd (matemaatika, füüsika, geograafia, ajalugu, kunst, tehnoloogia ja käsitöö jm);
- **tervis ja ohutus** – läbiv teema

5. Loovtöö tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteemiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist (nt näitusena).

6. Loovtööna ei piisa ainuüksi loodu esitamisest, vaid sellele tuleb lisada kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, et loovtöö on läbivatest teemadest lähtuv ning õppeaineid lõimiv.

7. Oktoobri esimesel ja teisel nädalal tutvustavad klassijuhatajad õpilastele loovtöö teemasid ja juhendajaid.

8. Loovtööd koostatakse individuaalselt, paaristööna või rühmatööna.

9. Sõltuvalt valitud teemast määratakse loovtöö juhendaja. Loovtöö juhendaja rollis võivad olla nii aineõpetaja, klassijuhataja, huviringi juhendaja, kooli huvijuht või projektijuht.

10. Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt 4 õpilast või 3 rühma. Õpilane valib loovtöö teema erinevate õppeainete ja valikainete ning loovtöö liikide vahel, kuid tal on õigus välja pakkuda ka oma teema olles eelnevalt kokku leppinud juhendajaga.

8. Juhendaja roll kujutab endast järgmist:

- õpilaste abistamine teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- vajadusel kirjandust soovitamist ja suuniste andmine info leidmisel;
- töö vastavuse kontrollimine sisulistele ja vormistamise nõuetele, ajakava täitmise jälgimine;
- õpilaste nõustamine töö esitluse asjus;
- liikmete tööpanuse täpsustamine rühmatöös;
- õpilaste nõustamine loovtöö esitlemise vormi valikul.

9. Nimekiri loovtööde teemade, juhendajate ja valdkondadega esitatakse õppejuhile kooskõlastamiseks ja direktorile kinnitamiseks oktoobri kolmanda nädala lõpuks.

10. Loovtööde koostamine ja juhendamine on soovitatav korraldada õppeperioodi kaupa;

11. Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

12. Loovtöö tulemuseks võivad olla referaat, esitlus, ekskursioon, projekt, uurimistöö, etendus jne. Loovtöö täitmise aja määrab loovtöö juhendaja.

13. Juhul, kui juhendaja poolt määratud tähtajaks jääb loovtöö täitmata, antakse õpilasele selleks täiendav lisaaeg (max 10 päeva), mille jooksul peab olema õppuril loovtöö sooritatud.

14. Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul peetud päeviku alusel.

15. Loovtööd hinnatakse viie palli süsteemis ja hinne esitatakse kokkuvõtva aastahindena 8. klassi tunnistusel. Loovtöö teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

16. Hinnatakse:

- **töö sisu:** töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus – 25%;
- **loovtöö protsess:** õpilase algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkus, suhtlemisoskus – 25%;
- **loovtöö vormistamine:** teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine –25%;
- **loovtöö esitlemisele/kaitsmine:** esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega – 25%.

Arvestuse saamiseks tuleb õpilasel saada 70%.

17. Mittesooritanud õpilastele ja tema juhendajale põhjendab komisjon oma otsust ja lepitakse kokku järeлкаitsmise tähtaeg.

6. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressurssidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

Projektid võivad olla:

- uurimisprojektid – on suunatud teadmiste hankimisele (näiteks: kooliesisel haljasalal oleva murukamara liigirikkuse väljaselgitamine);
- teostusprojektid – on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega (näiteks näidendi ettevalmistamine kooli näidendite konkursile);
- hindamisprojektid – tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris (näiteks õpilaste hinnangute ja ootuste väljaselgitamine õpilasomavalitsuse poolt tehtavasse ühel õppeaastal, et parandada omavalitsusesinduse tööd).

Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti (ürituse) eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projektil peab olema selge eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks vajalik aeg ja vajalikud vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse kirjalikult, järgides alljärgnevat struktuuri:

1. Põhjendus

Projekti vajaduse põhjendus. Mis on seni tehtud (näiteks varem tegutsenud projektirühmade poolt).

2. Eesmärk

Kirjeldada, millised on projekti eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest.

3. Tulemused

Kirjeldada, millised on oodatavad ja mõõdetavad tulemused. Tulemused on sisuliselt eesmärgid, mis on muudetud mõõdetavaks. Kui on jõutud tulemusteni, siis võib öelda, et eesmärgid on saavutatud.

4. Tegevused

Näidatud on tegevused, et saavutada eesmärgid (tulemused).

5. Ajakava

Detailne ajakava, mis sisaldab ka vastutajaid. Igale tegevusele on ajakavas üks konkreetne vastutaja, kes võib teisi vajadusel kaasata, aga kes jälgib, et antud tegevus saaks tähtajaks ja kvaliteetselt tehtud.

6. Organisatsioon

Kirjeldatakse, kuidas toimub projekti juhtimine, kes on osalejad, kus projekt toimub ja keda kaasatakse koostööpartneriteks.

7. Eelarve

See peab olema realistlik. Projekt peab olema üles ehitatud nii, et planeerimisel arvestataks olemasolevate ressursidega. Enamasti ei saa projekti korral arvestada rahaliste vahenditega. Sellisel juhul on mõistlik nimetada töövahendid, mida kasutatakse. Kui saadakse vahendeid mujalt, siis tuleb seda näidata. Rahaliste vahendite kavandamise puhul tuleb konkreetselt näidata, kuidas neid kasutatakse ja kust need rahalised vahendid tulevad (kooli eelarve, sponsorid jne). Peab jälgima, et nende rahaliste vahendite planeerimine oleks realistlik.

8. Tulemuste hindamine

Näidatakse, kuidas toimub tulemustele hinnangu andmine ning millal võib öelda, et projekt õnnestus, millal mitte.

Kirjutatud projekti kavand peab olema:

- suhteliselt lühike (üldjuhul 2-5 lehekülge), et seda oleks võimalik kergesti tervikuna haarata;
- hästi liigendatud, nii et oluline on selgelt esile toodud.

Projekti teostuse planeerimisel on projektirühma juhil otstarbekas jälgida järgmist skeemi:

- esmalt tuleb panna tegevused ja tulemused nende loogilisse ajakavasse ja omavahel sõltuvusse;
- igale tegevusele ja tulemusele tuleb määrata vastutaja. Kui tulemus on nii suur, et sellele ei saa määrata ühte vastutajat, tuleb jagada see väiksemateks osadeks;
- iga tegevus tuleb jagada nii väikesteks osadeks, et saaks küllalt selgelt määratleda, kui palju see tegevus aega võtab;
- järgnevalt toimub ajakava täpsustamine koos projektirühma liikmetega. Jälgida tuleb, et plaan mahuks etteantud raamidest ja et projektirühma liikmed oleks ühtlaselt koormatud, eelistatult neile sobivate tegevustega;
- planeeritakse vahendid ja kulutused ning vajadusel viiakse tegevuskavasse muudatused;
- kui muudatusi ei ole vaja teha, kinnitab projektirühm tegevuskava.

Kirjalikult vormistatud projekti alusel toimub selle arutelu ja järgnev otsustamine, kas antud projekt on koolis teostatav. Kavandatud projektile annab hinnangu koolidirektor või tema pool delegeeritud isikud.

Projekti kavandile hinnangu andmisel tuleb jälgida järgmisi aspekte:

- projekt on vormistamine vastavalt esitatud nõuetele;
- eksisteerib projekti eesmärkide ja tulemuste koosõla;
- jälgida tuleb seda, kas kõikide oodatavate tulemuste saavutamiseks on olemas ka kate tegevuste näol;
- ajakava realistlikkust;
- jälgida tuleb seda, kas igal tegevusel on ajakavas vastutaja;
- projektirühmal on olemas juht, projekti elluviimist jälgitakse, kogunetakse projektirühma koosolekuteks jne;
- ressursid on realistlikult planeeritud;
- projekti hindamise kriteeriumid võimaldavad kindlaks määrata selle kas projekt õnnestus või mitte.

Kui kooli direktor või tema poolt delegeeritud isikud on projekti heaks kiitnud, siis lisatakse projekt üldtööplaani ning asutakse seda teostama.

7. Õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) ja ajakasutus

- (1) Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.
- (2) Õppeaasta koosneb õppetrimetridest ja koolivaheaegadest.
- (3) Õppetrimetrides on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on õppetrimetrides kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.
- (4) Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva.
- (5) Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, nt loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit.
- (6) Koolis võib suvevaheajal korraldada täiendava õppega seotud tegevusi, arvestades, et põhiharidust omandavale õpilasele on tagatud vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.
- (7) Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas.
- (8) Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.
- (9) Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeperioodi jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks veerandi algul.
- (10) Õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
 - 1. klassis 20;
 - 2. klassis 23;
 - 3. ja 4. klassis 25;
 - 5. klassis 28;
 - 6. ja 7. klassis 30;
 - 8. ja 9. klassis 32.
- (11) Õpe on korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, eristades tavapäraseid ainetunde.
- (12) Kohustuslike õppeainete ja valikainete tundide jaotus klassiti määratakse kindlaks tunnijaotusplaanis, mis kehtestatakse direktori poolt igaks õppeaastaks tagades kohustuslike õppeainete riiklikus õppekavas ettenähtud mahud.
- (13) Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes vastavalt riiklikus õppekavas I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.
- (14) Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib põhikool arvestada kooli õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

8. Hindamise korraldus

1. Õpilase hindamise alused

(1) Maardu Põhikoolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätetatut ning juhindutakse „Põhikooli riiklikust õppekavast“ § 19 - § 22.

(2) Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(3) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(4) Hindamise aluseks on õpitulemused. Eristatakse kujundavat hindamist (õppija arengu toetamine) ja kokkuvõtvat hindamist (saavutatud tulemuste mõõtmine).

(5) Õpilase (ainealaseid) teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas (õppekavas) toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(6) Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt koolisisesele hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

(7) Õppeainetes, mis eeldavad erivõimel põhinevaid oskusi (kehaline kasvatus, muusika, kunst, tööõpetus), ei eelistata hindamisel andekust, vaid õpilase püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Kui õpilasele on kehalises kasvatuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõuded, hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi antud aines.

(8) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga õppetrimestri ning õppeaasta lõpus. Nõuded õpilase käitumisele ja hoolsusele esitatakse kooli kodukorras.

(9) Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimotteid ja korda tutvustatakse õpilastele klassijuhataja poolt iga õppeaasta alguses ning lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.

(10) Õpilane saab oma hinnete kohta teavet õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Vanemal on oigus saada teavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Hinded tehakse vanemale teatavaks kokkuleppel kooliga kas e-kooli kaudu või ka paberil.

2. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Kujundava hindamise ühe vahendina kasutatakse õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

(5) Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärasest ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused).

Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

(6) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimapp kasutatakse arenguvestluse alusmaterjaliks.

3. Kasutatav hindedüsteem

(1) Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk».

Hindamisel viiepallisüsteemis:

a) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

b) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

c) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad põhikooli õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

d) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui põhikooli õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

e) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda põhikooli õpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub;

(2) Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse Jõgeva Põhikoolis põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et: hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% hindegaga „1” 0–19%.

(3) Eriklassides viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 85–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 70–84%, hindegaga „3” 45–69%, hindegaga „2” 20–44% ning hindegaga „1” 0–19%.

4. Hinnetest ja kontrolltöödest teavitamine

(1) Hinnetest ja hinnangutest teavitatakse õpilast ja tema vanemat (seaduslikku esindajat) e-kooli kaudu. Õppeaasta lõpul väljastatakse õpilasele klassitunnistus paber kandjal. Kui vanem ei ole andnud nõusolekut õpilase hinnetest teavitamiseks elektrooniliselt, väljastab kool õpilasele veerandi lõpus klassitunnistuse paber kandjal.

- (2) Õpilasel ja tema vanemal on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.
- (3) Õppepäevas võib olla üks kontrolltöö. Kontrolltöö on ulatuslik materjal, mis hõlmab mitme tunni, peatüki või aineosa kontrolli.
- (4) Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt 5 õppepäeva enne kontrolltöö toimumist.
- (5) Kavandatud kontrolltöö aeg fikseeritakse e-koolis. Õpetaja, kes esimesena fikseeris oma aines töö, saab õiguse selle läbiviimiseks.
- (6) Tunnikontrolle võib teha igas tunnis. Tunnikontroll kontrollib eelneva tunni teadmisi.

5. Käitumise ja hoolsuse hindamine

- (1) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- (2) Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust igal veerandil.
- (3) Käitumishinde panemisel lähtutakse kooli kodukorra reeglitest, üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormidest ning põhjuseta puudunud ja hilinetud tundide arvust. Aineõpetajad fikseerivad käitumishinde e-kooli. Klassijuhataja arvamusel on otsustav kaal käitumishinde määramisel.
- (4) Käitumishinne ei kajasta teadmisi.
- (5) Hoolsuse hindamise aluseks põhikoolis on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- (6) Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav” ja “mitterahuldav”.

6. Järelvastamise ja järeltööde sooritamise kord

- (1) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelvastamiseks või järeltöö sooritamiseks kahe nädala jooksul.
- (2) Järelvastamine või järeltööde sooritamine toimub vastavalt kooli konsultatsiooniplaanile, mis on avalikustatud kooli koduleheküljel ja stendil.
- (3) Järelvastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel, kuid mitte hiljem kui 30 päeva möödumisel tulemuse teatamisest õpilasele. Õpilasel, kes 30 päeva jooksul ei soovi oma puudulikku hinnet parandada, märgitakse e- kooli puuduliku hinde juurde vastav kommentaar, mis tähendab, et õpilane ei avaldanud hinde parandamiseks õigel ajal soovi ning rohkem hinnet parandada ei saa. Õpetajal ei ole õigust keelduda ühegi puuduliku hinde (0, 1, 2, ma) esmakordselt parandamisest.
- (4) Hinde parandamisel ei ole õpetajal õigust alandada hinnet järelvastamise tõttu.
- (5) Järeltöid on võimalus teha üks kord.
- (6) Teisi hindeid saab parandada kokkuleppel õpetajaga erandkorras.
- (7) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”. Järele ei saa vastata hinnet „nõrk”, kui see on saadud kõrvalise abi või mahakirjutamise tõttu.

7. Üleminekueksamite ja arvestuste sooritamine

- (1) 8.klassis viiakse õppeaasta lõpus läbi ühes õppeaines üleminekueksam.
- (2) Üleminekueksami hinne on võrdne ühe veerandihindegaga.
- (3) Õpilane, kes sooritab üleminekueksami mitterahuldavale hindele, on kohustatud sooritama järeleksami.
- (4) Õppenõukogu määrab õppeaine, milles sooritatakse üleminekueksam. Õpilastele tehakse see teatavaks II poolaasta algul.
- (5) Üleminekueksamitöö koostab aineõpetaja koostöös oma õppeseksiooniga ja esitab selle kinnitamiseks vähemalt kaks nädalat enne eksamit.
- (6) Koolil on õigus teha koolisiseseid tasemetöid õppeaasta lõpul. Tasemetöö aeg ja aine tehakse õpilastele teatavaks IV õppeveerandi algul.

(7) Tasemetöö hinne omab olulist kaalu trimestrihinde väljapanemisel.

8. Kokkuvõttev hindamine

(1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.

(2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 15 lõikele 9 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

(3) Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest kooli kodukorras sätestatud korras.

(4) Kokkuvõttev trimestrihinne pannakse vähemalt kolme hinde alusel.

(5) Trimestrihinde väljapanekul arvestab õpetaja tööde kaalukust, kuna hinnete osakaal on erinev.

(6) Õppeaine aastahinne pannakse välja õppetrimestri ja üleminekueksami hinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

(7) Õppeained, mis viiakse läbi 1 kord nädalas 5.-9. klassides hinnatakse kord poolaastas. (22.09.22 õppenõukogu otsus 22.09.2022 protokoll nr 1.1-3/1)

(8) Kui õppeaine veerandihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.

(9) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm).

(10) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(11) Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(12) Punktides 10 ja 11 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

9. Täiendav õppetöö ja klassikursuse kordamine

(1) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

(2) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel 10 õppepäeva jooksul spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

(3) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu.

(4) Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(5) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(6) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

10. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

(2) 1.-8. Klassis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

(3) Individuaalse õppekava alusel õppiva õpilase üleviimine järgmise klassi on fikseeritud tema individuaalses õppekavas.

11. Hinde vaidlustamine

(1) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hinded vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

(2) Hinde vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

12. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

9. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- (1) Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt.
- (2) Põhikoolis on tagatud õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.
- (3) Õpilaste ja vanemate teavitamise võimalused on e-kool, teatised.
- (4) Kooli tegevus on kajastatud kooli koduleheküljel www.maardukool.ee
- (5) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.
- (6) Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis:
 - ainealased konsultatsioonid;
 - parandusõppetunnid.
- (7) Koolis töötab psühholoog ja sotsiaaltöötaja, kes nõustavad vastavalt oma pädevustele õpilasi. Õpilaste nõustamise ja õpiabi korra kinnitab kooli direktor.
- (8) Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- (9) Põhikoolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.

10. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ning tugiteenuste rakendamise kord ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

1) Eesmärgid

1. Korra eesmärgiks on toetada õpilase individuaalset arengut.
2. Selgitada välja õpilase vajadus saada tuge ja õpilase hariduslik erivajadus.
3. Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamise, toe rakendamise, rakendatud toe tõhususe vaatluse ja analüüsi kord.
4. Tuge vajavate õpilaste pedagoogilis-psühholoogiliste hindamiste või muude uuringute vajaduse väljaselgitamise kord.
5. Tuge vajavatele õpilastele tugimeetmete rakendamise kord.

2) Tuge vajav õpilane

1. Andekas õpilane.
2. Õpilane, kelle on takistusi koolikohustuse täitmisel (üldine tugi).
3. Õpilane, kellel on mahajäämus õpitulemuste saavutamisel (üldine tugi).
4. Käitumisraskustega õpilased.
5. Nõrga tervisega õpilased.
6. Uusimmigrandid.
7. Koolikeelest erineva emakeelega õpilased.

Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

8. Õpilane, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest (tõhustatud tugi):

- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
- pidevat tugispetsialistide teenust ja osaajaga õpet individuaalselt või rühmas;
- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
- õpet eriklassis.
- Õpilane, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelega puudest või liitpuudest vajab (eritugi):
 - puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiu-teenustega või mõlemaga;
 - osaajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

3) Toe vajaduse märkamine ja väljaselgitamine

3.1. Õpilase arengust tulenevat toe vajaduste õigeaegne märkamine:

1. Õpilase toe vajaduse märkaja on aineõpetaja, klassijuhataja, logopeed, eripedagoog, psühholoog ja sotsiaalpedagoog.
2. Lisainfot lapse senise arengu kohta saab õpetaja lapsevanemalt.
3. Tuge vajavast õpilasest informeeritakse klassijuhatajat, kes annab informatsiooni edasi haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijale (edaspidi HEVKO).

3.2. Toe vajaduste väljaselgitamine:

1. Toe vajaduse väljaselgitamiseks koostatakse õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart (edaspidi ÕIAJK), mida täidetakse kaks korda aastas (jaanuaris ja mais-juunis)
2. Direktor määrab isiku, kes vastutab ÕIAJK täitmise eest. Üldjuhul on selleks HEVKO.
3. ÕIAJK-i avab klassijuhataja.
4. ÕIAJK täitmisel osalevad klassijuhataja ja aineõpetajad, HEVKO, õpiabi õpetaja, eripedagoog, logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog.

5. ÕIAJK-l fikseeritakse õpilase tugevad ja nõrgad küljed, toe vajaduse olemus ja põhjus, õpilasele rakendatud arengut toetavate meetmete tulemuslikkus.
6. HEVKO eestvedamisel analüüsitakse klassijuhataja, eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi, sotsiaalpedagoogi ja õppealajuhataja ning vajadustel aineõpetajatega (edaspidi koolisisene nõustamismeeskond) ÕIAJK-le kantud õpilase tugevusi, nõrkusi, aineõpetajate ja kooli tugispetsialistide tähelepanekuid ja soovitusi õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks.
7. Kokkuvõtte ja soovitusi õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks tehakse koolisisese nõustamismeeskonna ja õpilase seadusliku esindaja osalusel toimival arutelul.
8. Kokkuvõttes väljatoodud soovitude tulemusel võib õpilase seaduslik esindaja taodelda oma lapsele pedagoogilis-psühholoogilisi või kliinilisi uuringuid ning vajadusel koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi vms.
9. Õpilase arengut toetava meetme rakendamiseks on vajalik õpilase seadusliku esindaja nõusolek.
10. HEVKO teavitab õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul õpilase vanemat kirjalikult õpilasele rakendatavast tugimeetmest.
11. Õpilase arengut toetavate meetmete tulemuslikkust hindab koolisisene nõustamismeeskond HEVKO eestvedamisel kaks korda õppeaastas (detsembri- ja maikuu algus) või enne meetme lõppemise tähtaja saabumist.
12. ÕIAJK info on konfidentsiaalne ja kolmandatele osapooltele ei avaldata.

4) Tugimeetmed ja nende rakendamise kord

4.1. Logopeediline abi

1. Logopeedilist abi viib läbi kooli logopeed.
2. Logopeedilist abi vajavad õpilased, kelle suuline ja kirjalik kõne arenevad eakohase normiga võrreldes aeglasemalt või raskendatult.
3. Õpilasele logopeedilise abi rakendamise vajaduse selgitab välja logopeed.
4. Logopeedilist abi vajavad õpilased selgitab logopeed välja septembrikuus, hiljem vastavalt vajadusele.
5. Logopeedilist abi vajavate õpilaste nimekirja kinnitab direktor käskkirjaga.
6. Logopeedilise abi nimekirjast väljaarvamise otsuse teeb direktor vastavalt logopeedi ettepanekule.
7. Logopeedilise abi tunniplaani koostab logopeed.
8. Logopeedilise abi tunnid kantakse e-kooli.
9. Logopeedilise abi tunnid toimuvad logopeedi poolt koostatud töökava alusel.
10. Logopeediline abi viiakse läbi rühmatundides 1 – 2 korda nädalas, individuaaltunnid toimuvad vajadusel.
11. Logopeed annab lapsevanemale ja õpetajale tagasisidet ning juhiseid lapse arendamiseks.
12. Kõneravi nimekirjas olevale õpilasele avatakse ÕIAJK.

4.2. Pikapäevarühm

1. Pikapäevarühmas pakutakse õpilasele järelevalvet ning pedagoogilist juhendamist ja suunamist õppest vaba aja sisustamisel, koduste õpiülesannete täitmisel, huvitegevuses ning huvide arendamisel.
2. Pikapäevarühma kuuluvad üldjuhul I – IV klassi õpilased.
3. Õpilane võetakse pikapäevarühma vastu ja arvatakse sealt välja direktori otsusega ja vanema taotlusel.
4. Pikapäevarühma töökorralduse ja päevakava kehtestab direktor.

4.3. Õpiabirühm

1. Õpiabirühm avatakse lähtuvalt HEVKO või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusel.
2. Õpiabirühma kuuluvad tuge vajavad õpilased.
3. Õpe õpiabirühmas peab olema põhjendatud ja ajaliselt piiritletud.

4. Õpilaste arvu õpiabirühmas määrab direktor, kes arvestab õpilaste hariduslike erivajaduste iseloomu, eripedagoogi, HEVKO või koolivälise nõustamismeeskonna või mõlema soovitusi.
5. Õpiabirühma vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul õpilase vanema nõusolekust.
6. Õpiabirühma tunniplaani koostab õppealajuhataja.
7. Õpiabi tunnid toimuvad rühma- või individuaaltegevustena;
8. Õpiabirühma töö kohta peetakse arvestust vastavas päevikus.

4.4. Õpiabi

1. Aineõpetaja määrab oma aine õpiabi toimumise.
2. Õpitulemustes mahajäämusega õpilastel on õpiabis osalemine kohustuslik.
3. Õpiabi ajal on võimalik ka mitterahuldavat hinnet või vastamata teemat parandada või järele vastata.

4.5. Individuaalne lisajuhendamine

1. Individuaalne lisajuhendamine toimub kas õpiabis või kokkuleppeliselt muul ajal.
2. Individuaalset lisajuhendamist pakutakse õpitulemustes mahajäämusega õpilasele, ainealastest võistlustest osavõtjatele ja teistele ainest huvitatud õpilastele.

4.6. Individuaalse õppekava (IÕK) rakendamine

1. IÕK on õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks;
2. IÕK koostatakse vajadusel õpilasele:
 - kellel ilmneb andekus;
 - kellel on õpitulemustes mahajäämus;
 - kui õppeaja, õppesisu, õppeprotsessi, õppekeskkonna muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga;
 - kui õppeaja, õppesisu, õppeprotsessi, õppekeskkonna muudatuste või kohandustega kaasneb riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine.
3. IÕK koostamiseks on vaja HEVKO, aineõpetaja, õpilase seadusliku esindaja ja klassijuhataja ühist otsust või koolivälise nõustamismeeskonna või erispetsialisti soovitusi;
4. IÕK-s on esitatud õppetöö üldised suunad ning tööplaani õpitulemuse saavutamiseks. Tööplaani koostatakse määratud ajaks õppenädalate kaupa kohandades õppeaine üldist tööplaani õpilasele;
5. Individuaalse õppekava rakendamise otsustab direktor. Rakendamise otsuses tuuakse ära:
 - individuaalse õppekava rakendamise põhjused;
 - õppeained, millele individuaalne õppekava koostatakse;
 - individuaalse õppekava rakendamise aeg;
6. Individuaalse õppekava rakendamise otsus tehakse õpilasele ja tema seaduslikule esindajale e-kooli kaudu teatavaks 5 tööpäeva jooksul selle kinnitamisest.

4.7. Koolivälise nõustamismeeskonna juurde suunamine

1. Koolisisene nõustamismeeskond võib õpilase seaduslikule esindajale teha ettepaneku küsida kooliväliselt nõustamismeeskonnalt soovitusi õpilase arengu toetamiseks;
2. HEVKO koostab koolivälise nõustamismeeskonna poolt soovitud dokumentatsiooni õpilase kohta ja edastab selle õpilase seaduslikule esindajale ning vajadusel ka koolivälisele nõustamismeeskonnale.

4.8. Käitumise tugikava koostamine

1. Õpilase käitumisprobleemide korral rakendatakse õpilasele käitumise tugikava;
2. Tugikava koosneb käitumislehest ja vestlustest õpilasega.

3. Tugikava rakendamise ajaks määratakse õpilasele käitumisleht. Õpilane võtab igas õppetunnis õpetajalt arvamuse tunnis enda käitumises kohta.
4. Tugikava koostamise algatab sotsiaalpedagoog vastavalt vajadusele.
5. Tugikava rakendamise perioodil viib sotsiaalpedagoog läbi arutelu, kus määratakse tegevused käitumise parendamiseks;
6. Käitumislehed ja kokkuvõtted säilitatakse sotsiaalpedagoogi juures.

5) Kooli poolt võimaldatavad tugiteenused

5.1. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (HEVKO)

1. Teeb tuge vajava õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajalikku koostööd õpilase seadusliku esindajaga, tugispetsialistidega, õpetajatega, kooli juhtkonnaga;
2. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks;
3. Koordineerib tugispetsialistide ja õpetajate koostööd koolis ning vastavate asutustega väljaspool kooli.

5.2. Psühholoog

1. Psühholoog on kooli tugispetsialist, kellelt õpilane, õpetaja ja lapsevanem saavad konsultatsioone psühholoogilis-pedagoogilistes küsimustes.
2. Koolipsühholoogi töö eesmärgid:
 - õpilaste arengu toetamine
 - üldise vaimse ja füüsilise turvalisuse ning positiivse koolikliima edendamine
 - vaimse tervise probleemide ennetamine
 - aidata kaasa käitumis- ja toimetulekuprobleemide ennetamisele
 - aidata kaasa koolikiusamise ja –vägivalla ennetamisele

5.3. Eripedagoog

1. Valib sobiva õppemethodika, õppematerjalid ning arendab õpilase õpioskuste ja enesekontrolli kujundamist, aitab luua õppeainete vahelisi seoseid ning suunab kasutama õpilasele sobivaid strateegiaid õppematerjali omandamiseks;
2. Teeb koostöös klassiõpetaja, aineõpetaja ja teiste spetsialistidega ja esitab ettepanekuid õpiabi vajavate õpilaste suunamiseks õpiabi rühma;
3. Koostab vajalikud töökavad;
4. Osaleb õpilase individuaalse arengu kaardi täitmisel;
5. Hoiab end kursis tuge vajava õpilase õpitulemustega.

5.4. Logopeed

1. Korraldab individuaalseid ja rühma kõneravi tunde.
2. Logopeed koostab töökavad kõneravi alal.
3. Logopeed uurib nõustamiskomisjoni suunavat õpilast ja aitab õpetajal ette valmistada vastavaid dokumente.
4. Logopeed koostab logopeedi töö kohta käiva aruandluse.
5. Logopeed teostab süstemaatilist tööd õpilaste kirjutamis-, rääkimis- ja lugemispuute vähendamiseks ja kõrvaldamiseks.

5.5. Sotsiaalpedagoog

1. Sotsiaalpedagoog osaleb sotsiaalsete ja toimetulekuprobleemidega riskirühma kuuluvate õpilaste väljaselgitamisel;
2. Sotsiaalpedagoog tegeleb riskirühma kuuluvate õpilaste sotsiaalsete ja toimetulekuprobleemide leevendamisega ning suunab nende sotsiaalset arengut ja korrigeerib käitumist;
3. Sotsiaalpedagoog selgitab välja koolikohustuse täitmata jätnud õpilased ja koolikohustuse täitmata jätmise põhjused. Tegeleb koolikohustuse täitmata jätnud õpilaste ja nende peredega;
4. Sotsiaalpedagoog tegeleb koolivägivalla juhtumitega lahendamise ja ennetamisega;
5. Nõustab sotsiaalsete käitumisprobleemidega õpilasi ja nende vanemaid.

5.6. Andekate õpilaste täiendav arendamine

1. Andeka õpilase väljaselgitamisele ja tema arenguvajadusele pööravad tähelepanu aineõpetajad, ringijuhid, tugispetsialistid ja klassijuhatajad;
2. Andekale õpilasele pakutakse koolis arengut toetavate meetmete rakendamist;
3. Andeka õpilase toetamise meetmed koolis:
 - täiendav juhendamine;
 - tunniväline toetamine (aineringid, projektides osalemine, individuaalsed konsultatsioonid jms);
 - ettevalmistav töö aineolümpiaadideks, konkurssideks jms;
 - teadus- või haridusasutuste programmides osalemise võimaldamine;
 - vajadusel IÕK rakendamine.

6) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

1. Hariduslike erivajadustega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.
2. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajalikku koostööd tugispetsialistide ja õpetajate vahel korraldab direktori poolt määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija.
3. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks kasutatakse seadusega ettenähtud õppekoormuse ja kohustuslike õppeainete nädalatundide arvust tulenevaid võimalusi.

11. Karjääriteenuste korraldus

(1) Karjäärinõustamine on inimese toetamine teadlike karjääriotsuste tegemisel ja elluviimisel. Nõustamine loob eeldused, et inimene suudab paremini analüüsida iseennast ja oma võimalusi ning planeerida ja ellu viia isikliku karjääriplaani tuginedes elukestva õppe põhimõtetele.

(2) Karjääriteenust koolis osutavad klassijuhataja, psühholoog ja huvijuht. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul;
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses;
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina;
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- eneseanalüüsi koostamisel;
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

(3) Karjääriteenustuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriteenustega töötab Töötukassa.

(4) Karjäärinõustamine toimub koostöös klassijuhatajatega, kellega töötatakse välja töökava ja meetodiline materjal 7.-9. klassis. Nõustamine toimub klassis, individuaalvestluse näol. Toetavaks on ka arenguveestlused õpilase ja tema vanematega. Vajadusel konsulteeritakse teiste spetsialistidega õpilase edasiste tegevuste kavandamiseks.

(5) Karjäärinõustaja toetab inimest karjääriplaneerimisel aidates tal suurendada teadlikkust iseendast, hariduse ja tööturu võimalustest, püstitada eesmärged ning kavandada tegevusi nende eesmärkide saavutamiseks.

(6) Karjäärinõustamisel:

- selgitatakse enda vajadusi ja eesmärged;
- hinnatakse enda olemasolevaid ja edasiarendamist vajavaid teadmisi ja oskusi;
- täpsustatakse töö- ja õppesoove;
- arutatakse kutse- õppe- ja töövaliku otsuste tegemist;
- hinnatakse oma kutsesobivust ja isiksuse omadusi;
- saadakse teavet tööturul toimuvast, õppimisvõimalustest, elukutsetele esitatavatest nõuetest ja tööotsimisallikatest;
- kavandatakse edaspidiseid tegevusi.

12. Õpetajate töökava ja töö planeerimine

12.1 Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

Õpetaja töökava koostatakse käesoleva kooli õppekava ainekavade alusel lähtudes.

„Põhikooli riiklikus õppekavas“ olevates ainekavades sätestatud põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas toob õpetaja esile õppesisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppesisu ja õppetegevusi.

Õpetaja töökava koostatakse põhikoolis hiljemalt kaks nädalat enne uue trimestri algust. Õpetaja töökava on kõigile asjast huvitatutele, sh õpilastele kättesaadav uue trimestri esimesest päevast alates.

1. Töökava on dokument mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Töökava koostamine kuulub aineõpetaja pädevusse.
2. Töökava koostatakse ainekava alusel, mis arvestab antud klassi õpilaste eripära, vaimseid eeldusi, kasutatavat õppekirjandust, kooli üldtööplaani, kooli arengu suunda ja materiaalseid ressursse.
3. Töökava koostamine ja rakendamine eesmärgistab õppe- ja kasvatustegevust ja võimaldab õppesisu edasi anda süsteemselt ning planeerida hindamist ning töökava lähtub aineespetsiifikast.
4. Töökava on ainekavas fikseeritud õppeülesannete konkretiseeritud detailne esitus, mis on aluseks ettenähtud õppematerjali läbiviimisele, järjestamisele, ajalisele jaotusele ning tulemuste fikseerimisele ja hindamisele.
5. Töökava koostamisel ja kasutamisel saab õpetaja rohkem õigusi ning rohkem vastutust õpilaste ja nende vanemate ees. See on uue pedagoogilise kultuuri teadlikkuse protsess.
6. Töökava on vormistatud trimestriti kalenderplaanina. Õpetajal on õigus vormistada poolaasta või aasta töökava kalenderplaanina.
7. Õpetaja töökava sisaldab järgmisi jagusid:
 1. tunni number korra järgi;
 2. tunni läbiviimise kuupäev;
 3. õppetunni sisu;
 4. õppetunni tulemused;
 5. kasutatavad meetodid;
 6. vahendid ja teised õppematerjalid;
 7. üldpädevused, läbivad teemad, lõiming;
 8. märkused.
8. Õpetaja töökavad peavad olema igas õppetunnis kasutamiseks. Õpetaja sissekanded E-kooli päevikusse peavad vastama töökavale.

12.2 Õpetaja koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Kooli õpetajate koostöö toimub õppenõukogu, nõupidamiste ja sisekoolituste vahendusel.

Õppeaasta viimasel õppenõukogu koosolekul seatakse õppeaasta eesmärgid, tegevused nende saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja personali täienduskoolitused, sh sisekoolitused.

Õppeaasta kokkuvõtte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse samuti õppeaasta viimasel õppenõukogus. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs.

Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega ning külastavad üheteiste tunde.

Õppetrimestri jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooli õpilastele teatavaks õppetrimestri algul.

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab

kool süstemaatilised koosolekud nii ainevaldkondade kui ka kõikide õpetajate vahel, korraldab lõimituid üritusi teiste koolidega, osaleb erinevates projektides. Samuti õpetajad koostavad distantsõppeks töölehti lõimitud ülesannetega. Tundides aktiivselt kasutatakse erinevates ainetes interaktiivseid ülesandeid, mis võimaldavad lõimida mitu aineid.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Kooli õppekava on muutuv ja arenev. Selle uuendamine ja täiendamine toimub õpilaste, õpetajate, juhtkonna, kooli hoolekogu, õpilasesinduse, lapsevanemate jpt koostöös.
- (2) II poolaasta alguses toimub aineseksioonide juhatajate koosolek, kus tehakse ettepanekuid järgmise õppeaasta koolikorralduslikes küsimustes (sealhulgas ka õppekava ja tunnijaotusplaanide kohta). Ettepanekud arutatakse läbi aineseksioonide koosolekutel ja vajadusel täiendatakse õppekava seaduses ettenähtud korras.
- (3) Õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava kehtestamine toimub käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.
- (4) Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- (5) Kool avalikustab kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.
- (6) Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.